Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 26. januára 2017 *

„Odvolanie — Kartely — Belgický, nemecký, francúzsky, taliansky, holandský a rakúsky trh s kúpeľňovými doplnkami a príslušenstvom — Koordinácia predajných cien a výmena citlivých obchodných informácií — Program zhovievavosti — Nariadenie (ES) č. 1/2003 — článok 23 ods. 2 — Horná hranica 10 % obratu — Výkon neobmedzenej súdnej právomoci“

Vo veci C-619/13 P

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 25. novembra 2013,

Mamoli Robinetteria SpA, so sídlom v Miláne (Taliansko), v zastúpení: F. Capelli a M. Valcada, avvocati,

odvolateľka,

ďalší účastník konania:

Európska komisia, v zastúpení: L. Malferrari a F. Ronkes Agerbeek, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci F. Ruggeri Laderchi, avvocato, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: podpredseda Súdneho dvora A. Tizzano, vykonávajúci funkciu predsedu prvej komory, sudcovia M. Berger, E. Levits, S. Rodin (spravodajca) a F. Biltgen

generálny advokát: M. Wathelet,

tajomník: K. Malacek, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 10. septembra 2015,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: taliančina

Rozsudok

1 Svojím odvolaním spoločnosť Mamoli Robinetteria SpA navrhuje zrušenie rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie zo 16. septembra 2013 Mamoli Robinetteria/Komisia (T-376/10, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2013:442), ktorým tento súd zamietol jej návrh na čiastočné zrušenie rozhodnutia Komisie K(2010) 4185 v konečnom znení z 23. júna 2010 týkajúceho sa konania podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/39092 – Kúpeľňové doplnky a príslušenstvo) (ďalej len „sporné rozhodnutie“), v rozsahu, v akom sa jej týka, alebo subsidiárne zrušenie alebo zníženie pokuty, ktorá jej bola uložená v tomto rozhodnutí.

Právny rámec

Nariadenie (ES) č. 1/2003

2 Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [101] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205) vo svojom článku 23 ods. 2 a 3 stanovuje:

„2. Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty, keď úmyselne alebo z nedbalosti:

a) porušujú článok [101] alebo článok [102 ZFEÚ]…

…

Pokuta uložená každému podniku alebo združeniu podnikov [, ktoré sa podieľalo na porušení, – *neoficiálny preklad*] nepresiahne 10 % jeho celkového obratu v predchádzajúcom obchodnom roku.

…

3. Pri stanovení čiastky pokuty sa zohľadní závažnosť a doba trvania porušovania.“

Usmernenia z roku 2006

3 Usmernenia k metóde stanovenia pokút uložených podľa článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003 (Ú. v. EÚ C 210, 2006, s. 2, ďalej len „usmernenia z roku 2006“) vo svojom bode 2 uvádzajú, že pokiaľ ide o stanovenie pokút, „Komisia musí zohľadniť trvanie a závažnosť porušenia“, a že „uložená pokuta nesmie presiahnuť limity uvedené v článku 23 ods. 2 v druhom a treťom pododseku nariadenia č. 1/2003“.

4 Body 23, 25, 28, 29 a 37 usmernení z roku 2006 uvádzajú:

„23. Medzi najzávažnejšie obmedzenia hospodárskej súťaže patria svojou povahou horizontálne dohody… o stanovení cien,… ktoré sú zväčša tajné. Tieto by mali byť na základe politiky hospodárskej súťaže prísne sankcionované. Časť zohľadňovaných predajov [Zohľadňovaná časť predaja – *neoficiálny preklad*] u takýchto porušení sa teda obvykle bude nachádzať v hornej časti stupnice.

…

25. Okrem toho, Komisia nezávisle od trvania účasti podniku na porušení zahrnie do základnej výšky pokuty sumu pohybujúcu sa medzi 15 % až 25 % hodnoty predaja podľa definície v časti A, aby podniky odradila od akejkoľvek účasti na horizontálnych dohodách o stanovení cien…

…

28. Komisia môže zvýšiť základnú výšku pokuty, ak zistí existenciu priťažujúcich okolností, napríklad:

…

29. Komisia môže znížiť základnú výšku pokuty, ak zistí existenciu poľahčujúcich okolností, napríklad:

…

37. I keď tieto usmernenia vysvetľujú všeobecnú metodiku stanovovania výšky pokút, konkrétne okolnosti danej veci alebo nevyhnutnosť dosiahnuť odstrašujúci účinok v konkrétnej veci môžu byť dôvodom na to, aby sa Komisia odchýlila od tejto metodiky alebo od limitov stanovených v bode 21.“

Okolnosti predchádzajúce sporu a sporné rozhodnutie

5 Okolnosti predchádzajúce sporu boli opísané v bodoch 1 až 21 napadnutého rozsudku a možno ich zhrnúť takto.

6 Odvolateľka je talianskym podnikom, ktorý vyrába výlučne vodovodné batérie.

7 Dňa 15. júla 2004 spoločnosť Masco Corp. a jej dcérske spoločnosti, vrátane Hansgrohe AG, ktorá vyrába vodovodné batérie, a Hüppe GmbH, ktorá vyrába sprchové kúty, informovali Komisiu o existencii kartelu v odvetví kúpeľňových doplnkov a príslušenstva a požiadali o oslobodenie od pokút podľa oznámenia Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v prípadoch kartelov (Ú. v. ES C 45, 2002, s. 3; Mim. vyd. 08/002, s. 155, ďalej len „oznámenie o spolupráci z roku 2002“) alebo v prípade zamietnutia o zníženie ich výšky.

8 Komisia vykonala 9. a 10. novembra 2004 neohlásené kontroly v priestoroch viacerých spoločností a vnútroštátnych profesijných združení vykonávajúcich činnosť v odvetví kúpeľňových doplnkov a príslušenstva. Komisia po tom, čo v období od 15. novembra 2005 a 16. mája 2006 zaslala žiadosti o informácie uvedeným spoločnostiam a združeniam, vrátane odvolateľky, prijala 26. marca 2007 oznámenie o výhradách. Toto oznámenie bolo oznámené odvolateľke.

9 Dňa 20. januára 2006 požiadala aj odvolateľka o oslobodenie od pokút alebo v prípade zamietnutia o zníženie ich výšky.

10 Po vypočutí, ktoré sa uskutočnilo od 12. do 14. novembra 2007, po zaslaní listu z 9. júla 2009, v ktorom sa uvádzajú skutkové okolnosti, niektorým spoločnostiam, medzi ktorými sa odvolateľka nenachádzala, a po zaslaní žiadosti o doplňujúce informácie medzi 19. júnom 2009 a 8. marcom 2010, ktoré naopak boli odvolateľke zaslané, prijala Komisia 23. júna 2010 sporné rozhodnutie.

11 Týmto rozhodnutím Komisia konštatovala existenciu porušenia článku 101 ods. 1 ZFEÚ a článku 53 Dohody o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992 (Ú. v. ES L 1, 1994, s. 3; Mim. vyd. 11/052, s. 3) v odvetví kúpeľňových doplnkov a príslušenstva. Toto porušenie, na ktorom sa podieľalo 17 podnikov, prebiehalo počas rôznych časových úsekov v období od 16. októbra 1992 do 9. novembra 2004 v podobe súboru protisúťažných dohôd a zosúladených postupov na belgickom, nemeckom, francúzskom, talianskom, holandskom a rakúskom území.

12 V uvedenom rozhodnutí Komisia konkrétne uviedla, že konštatované porušenie spočívalo po prvé v tom, že uvedení výrobcovia kúpeľňových doplnkov a príslušenstva koordinovali v rámci pravidelných zasadnutí v rôznych vnútroštátnych profesijných združeniach ročné zvyšovanie cien a iných poplatkov, po druhé v určovaní alebo koordinácii cien pri príležitosti osobitných udalostí, ako je zvýšenie cien surovín, zavedenie eura, ako aj zavedenie mýtneho, a po tretie v sprístupnení a výmene citlivých obchodných informácií. Komisia okrem toho konštatovala, že k určovaniu cien v odvetví kúpeľňových doplnkov a príslušenstva dochádzalo v ročných cykloch. V jeho rámci stanovili výrobcovia svoje cenové sadzobníky, ktoré boli obvykle platné počas jedného roka a boli základom obchodných vzťahov s veľkoobchodníkmi.

13 Výrobky dotknuté kartelom sú kúpeľňové doplnky a príslušenstvo patriace do jednej z týchto troch podskupín výrobkov, konkrétne vodovodné batérie, sprchové kúty a príslušenstvo, ako aj keramika (ďalej len „tri podskupiny výrobkov“).

14 Pokiaľ ide o protisúťažné postupy, ktoré sa odohrávali v Taliansku, tieto postupy sa údajne uplatňovali v rámci dvoch neformálnych skupín. Prvú, nazvanú „Euroitalia“, tvorili podniky, ktoré sa stretli dva až trikrát za rok v období od júla 1992 do októbra 2004. V rámci tejto skupiny, ktorá bola vytvorená po tom, ako nemeckí výrobcovia vstúpili na taliansky trh, sa výmena informácií netýkala len vodovodných batérií, ale aj keramiky. Druhá neformálna skupina podnikov, nazvaná „Michelangelo“, nezahŕňala odvolateľku. Stretli sa viackrát v období medzi koncom roka 1995 začiatkom roka 1996 a 25. júla 2003. Diskusie počas týchto stretnutí sa týkali širokej škály kúpeľňových výrobkov, najmä vodovodných batérií a keramiky.

15 Pokiaľ ide o účasť odvolateľky na protisúťažných postupoch, Komisia v spornom rozhodnutí konštatovala, že odvolateľka sa zúčastnila protiprávnych diskusií, ktoré sa v rámci Euroitalia uskutočnili v období od 18. októbra 2000 do 9. novembra 2004.

16 Komisia tak v článku 1 ods. 5 bode 15 sporného rozhodnutia dospela k záveru, že odvolateľka porušila článok 101 ZFEÚ z dôvodu jej účasti na pokračujúcej dohode alebo zosúladených postupoch na talianskom území v období od 18. októbra 2000 do 9. novembra 2004.

17 Podľa článku 2 ods. 14 sporného rozhodnutia uložila Komisia odvolateľke pokutu vo výške 1 041 531 eur.

18 Komisia pri stanovovaní tejto pokuty vychádzala z usmernení z roku 2006.

Konanie pred Všeobecným súdom a napadnutý rozsudok

19 Návrhom doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 7. septembra 2010 podala odvolateľka žalobu, ktorou sa domáhala zrušenia sporného rozhodnutia, pričom uviedla päť žalobných dôvodov. Prvý žalobný dôvod bol založený na nezaslaní listu, v ktorom sa uvádzajú skutkové okolnosti, odvolateľke a na nemožnosti nahliadnuť do určitých dokumentov uvedených v spornom rozhodnutí týkajúcich sa jej účasti na dotknutých protisúťažných postupoch. Druhý žalobný dôvod bol založený na nezákonnosti oznámenia o spolupráci z roku 2002. Tretí žalobný dôvod bol založený na pochybeniach pri konštatovaní účasti odvolateľky na karteli týkajúcom sa talianskeho trhu s vodovodnými batériami. Štvrtý žalobný dôvod bol založený na pochybeniach pri stanovení sankcie uloženej odvolateľke a výšky pokuty. Piaty žalobný dôvod bol založený na nesprávnom posúdení, pokiaľ ide o výšku zníženia, ktoré jej bolo udelené z dôvodu jej finančnej situácie.

20 Subsidiárne predložila odvolateľka návrhy na zrušenie alebo zníženie uloženej pokuty.

21 Všeobecný súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu v jeho celom rozsahu.

Návrhy účastníkov konania

22 Odvolateľka navrhuje, aby Súdny dvor:

— ako hlavný návrh, zrušil napadnutý rozsudok,

— zrušil články 1 a 2 sporného rozhodnutia v rozsahu, v akom sa jej týkajú,

— subsidiárne znížil pokutu na sumu rovnajúcu sa 0,3 % jej obratu za rok 2003 alebo v každom prípade na sumu nižšiu, ako je uložená sankcia,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

23 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolanie a

— zaviazal odvolateľku na náhradu trov konania.

O odvolaní

24 Na podporu svojho odvolania uvádza odvolateľka sedem odvolacích dôvodov, medzi ktorými sa nachádza päť dôvodov, ktoré už boli vznesené na prvom stupni.

25 Svojím prvým odvolacím dôvodom odvolateľa Všeobecnému súdu vytýka jednak, že nesprávne kvalifikoval tvrdenie ako nový dôvod a jednak, že vychádzal z neexistujúcej skutkovej okolnosti. Druhý odvolací dôvod kritizuje dôvody prijaté Všeobecným súdom týkajúce sa nezaslania listu, v ktorom sa uvádzajú skutkové okolnosti, odvolateľke. Svojím tretím odvolacím dôvodom odvolateľka Všeobecnému súdu vytýka, že zamietol námietku nezákonnosti oznámenia o spolupráci z roku 2002. Svojím štvrtým odvolacím dôvodom odvolateľka kritizuje dôvody napadnutého rozsudku týkajúce sa osobitosti talianskeho trhu s vodovodnými batériami a relevantnosti dôkazov, z ktorých vychádzala Komisia, pokiaľ ide o jej účasť na porušení, ku ktorému došlo na tomto trhu. Piaty odvolací dôvod kritizuje napadnutý rozsudok v rozsahu, v akom nesankcionoval pochybenia, ktorých sa pri stanovení pokuty uloženej odvolateľke dopustila Komisia. Svojím šiestym odvolacím dôvodom odvolateľka Všeobecnému súdu vytýka, že rozhodol, že Komisia dostatočne znížila pokutu, ktorá jej bola uložená. Svojím siedmym odvolacím dôvodom odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd sa nesprávne domnieval, že návrhy odvolateľky na nariadenie vykonania dokazovania neboli relevantné.

O prvom odvolacom dôvode založenom na nesprávnej kvalifikácii tvrdenia ako nového dôvodu a na nesprávnom skutkovom posúdení

Argumentácia účastníkov konania

26 Prvou časťou prvého odvolacieho dôvodu odvolateľka Všeobecnému súdu vytýka, že sa v bode 30 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že jej tvrdenie, podľa ktorého Komisia nesprávne dospela k záveru, že odvolateľka sa zúčastnila na porušení týkajúcom sa kúpeľňových doplnkov a príslušenstva, hoci nevyrábala keramiku, kvalifikovala ako nový dôvod, a preto ho zamietla ako neprípustné.

27 Toto tvrdenie predstavovalo predovšetkým predpoklad štvrtého žalobného dôvodu na prvom stupni týkajúceho sa kritérií stanovenia výšky pokuty uloženej odvolateľke. V tejto súvislosti je nesporné, že odvolateľka vyrába iba vodovodné batérie, ako to samotný Všeobecný súd uviedol v bode 4

napadnutého rozsudku, a ako to pripomenula odvolateľka viackrát vo svojej žalobe na prvom stupni. Navyše Všeobecný súd rozhodol *ultra petita* tým, že bez vznesenia námietky neprípustnosti Komisiou kvalifikoval uvedené tvrdenie ako nový dôvod.

28 Druhou časťou prvého odvolacieho dôvodu odvolateľka Všeobecnému súdu vytýka, že v bode 9 napadnutého rozsudku vychádzal z konštatovania, podľa ktorého odvolateľka požadovala uplatnenie programu zhovievavosti, hoci nikdy takú žiadosť neformulovala.

29 Komisia sa domnieva, že tento odvolací dôvod, pokiaľ ide o obe jeho časti, je neprípustný a v každom prípade nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

30 Pokiaľ ide o nesprávnu kvalifikáciu vytýkanú Všeobecnému súdu, treba pripomenúť, že v súlade s článkom 48 ods. 2 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu v znení účinnom ku dňu prijatia napadnutého rozsudku (ďalej len „Rokovací poriadok Všeobecného súdu“), je uvádzanie nových dôvodov počas konania prípustné len vtedy, ak sú tieto dôvody založené na nových právnych a skutkových okolnostiach, ktoré vyšli najavo v priebehu konania.

31 Navyše z ustálenej judikatúry vyplýva, že podľa článku 44 ods. 1 písm. c) Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu predstavujú uvedenie predmetu konania a zhrnutie dôvodov dva základné údaje, ktoré musí každá žaloba obsahovať (rozsudok z 3. apríla 2014, Francúzsko/Komisia, C-559/12 P, EU:C:2014:217, bod 38). Návrhy takej žaloby musia byť formulované jednoznačne, aby tento súd nerozhodol nad rámec návrhov alebo neopomenul rozhodnúť o niektorom žalobnom dôvode (pozri analogicky rozsudok z 12. februára 2009, Komisia/Poľsko, C-475/07, neuverejnený, EU:C:2009:86, bod 43).

32 Treba tak konštatovať, že Mamoli Robinetteria vo svojej žalobe na prvom stupni neuviedla tvrdenie, podľa ktorého Komisia v článku 1 ods. 5 bode 15 sporného rozhodnutia nesprávne dospela k záveru, že odvolateľka sa zúčastnila na porušení týkajúcom sa kúpeľňových doplnkov a príslušenstva, hoci keramiku nevyrába.

33 Okrem toho sa odvolateľka nedovoláva existencie právnych a skutkových okolností, ktoré vyšli najavo v priebehu konania a ktoré mohli odôvodniť oneskorené predloženie takéhoto tvrdenia. Napokon sa toto tvrdenie nemôže považovať za doplnenie výhrady, ktorá už bola skôr uvedená v žalobe.

34 Z toho vyplýva, že Všeobecný súd v bode 30 napadnutého rozsudku oprávnene kvalifikoval toto tvrdenie predložené odvolateľkou v priebehu konania, po podaní návrhu na začatie konania, ako nový dôvod a z toho dôvodu ho zamietol.

35 Okrem toho, keďže vzhľadom na ciele uvedené v bode 31 tohto rozsudku sú podmienky prípustnosti týkajúce sa predmetu konania a zhrnutia dôvodov uvedených pred Všeobecným súdom, ako aj súvisiaci zákaz uvádzania nových dôvodov počas konania upravený v článku 48 ods. 2 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu, kogentnej povahy, nemožno Všeobecnému súdu vytýkať, že z úradnej moci preskúmal neprípustnosť založenú na porušení týchto požiadaviek.

36 Prvú časť prvého odvolacieho dôvodu preto treba zamietnuť ako nedôvodnú.

37 Pokiaľ ide o druhú časť prvého odvolacieho dôvodu, treba uviesť, že Všeobecný súd nevyvodil žiadny skutkový alebo právny dôsledok z čisto skutkového konštatovania, nachádzajúceho sa v bode 9 napadnutého rozsudku v časti venovanej okolnostiam predchádzajúcim sporu, kvalifikovaného odvolateľkou ako nesprávne, podľa ktorého podala žiadosť o zhovievavosť.

38 Túto výhradu tak treba zamietnuť ako neúčinnú (pozri analogicky rozsudok z 2. októbra 2003, Thyssen Stahl/Komisia, C-194/99 P, EU:C:2003:527, body 46 a 47).

39 Z toho vyplýva, že prvý odvolací dôvod sa musí zamietnuť ako sčasti neúčinný a sčasti nedôvodný.

O druhom odvolacom dôvode založenom na nezaslaní listu, v ktorom sa uvádzajú skutkové okolnosti, odvolateľke

Argumentácia účastníkov konania

40 Svojím druhým odvolacím dôvodom odvolateľka Všeobecnému súdu vytýka, že zamietol sčasti ako nedôvodnú a sčasti ako neúčinnú výhradu založenú na tom, že Komisia jej na rozdiel od iných podnikov, ktoré sa zúčastnili na porušení, nezaslala list, v ktorom sa uvádzajú skutkové okolnosti. Také pochybenie totiž predstavuje porušenie práva na obranu. V tejto súvislosti na rozdiel od dôvodov prijatých Všeobecným súdom v bode 38 napadnutého rozsudku, ktorými sa zamietajú tvrdenia založené na tomto pochybení ako neúčinné, je nespochybniteľné, že vedomosť o týchto skutočnostiach je nevyhnutne potrebná pre vypracovanie stratégie obrany.

41 Podľa Komisie je tento odvolací dôvod zjavne neprípustný a v každom prípade nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

42 Treba pripomenúť, že z článku 256 ods. 1 ZFEÚ, článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie a článku 168 ods. 1 písm. d) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora vyplýva, že v odvolaní musia byť presným spôsobom uvedené kritizované časti rozsudku, ktorého zrušenie sa navrhuje, ako aj právne tvrdenia, ktoré osobitným spôsobom podporujú tento návrh, pod hrozbou sankcie neprípustnosti odvolania alebo daného odvolacieho dôvodu (rozsudok z 21. januára 2016, Galp Energía España a i./Komisia, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 43 a citovaná judikatúra).

43 Treba tiež zdôrazniť, že odvolanie je neprípustné v rozsahu, v akom sa obmedzuje na zopakovanie žalobných dôvodov a tvrdení už uvedených pred Všeobecným súdom, vrátane tých, ktoré vychádzali zo skutočností týmto súdom výslovne odmietnutých bez toho, aby obsahovalo argumentáciu týkajúcu sa osobitne vymedzenia nesprávneho právneho posúdenia, ktorým je rozsudok Všeobecného súdu dotknutý. Takéto odvolanie totiž v skutočnosti predstavuje len návrh na opätovné posúdenie žaloby podanej na Všeobecný súd, čo nepatrí do právomoci Súdneho dvora v rámci odvolania (rozsudky zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a i./Komisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, EU:C:2004:6, bod 51 a citovaná judikatúra, ako aj z 30. mája 2013, Quinn Barlo a i./Komisia, C-70/12 P, neuverejnený, EU:C:2013:351, bod 26).

44 Treba však konštatovať, že odvolateľka sa obmedzuje jednak na zhodné reprodukovanie výhrady vznesenej na prvom stupni pred Všeobecným súdom založenej na nezaslaní listu, v ktorom sa uvádzajú skutkové okolnosti, a jednak na všeobecné úvahy bez preukázania toho, že sa osobitne týkajú prejednávaného prípadu, pričom presne neidentifikovala nesprávne právne posúdenie, ktorého sa mal Všeobecný súd v napadnutom rozsudku dopustiť.

45 Druhý odvolací dôvod preto musí byť zamietnutý ako neprípustný.

O treťom odvolacom dôvode založenom na nezákonnosti oznámenia o spolupráci z roku 2002

Argumentácia účastníkov konania

46 Svojím tretím odvolacím dôvodom odvolateľka najprv Všeobecnému súdu vytýka, že zamietol námietku nezákonnosti oznámenia o spolupráci z roku 2002, hoci program zhovievavosti, akým je ten, ktorý upravuje toto oznámenie, musel byť nevyhnutne zavedený a upravený aktom normotvorcu Európskej únie, ktorý má právomoc v oblasti hospodárskej súťaže, s okamžitou uplatniteľnosťou a priamym účinkom.

47 Ďalej tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 55 a 56 napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia mala právomoc prijať a upraviť program zhovievavosti ustanovení článku 15 ods. 2 nariadenia Rady č. 17 zo 6. februára 1962, prvého nariadenia implementujúceho články [101] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. ES 1962, 13, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3), teraz článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003. Žiadne priamo uplatniteľné ustanovenie prijaté normotvorcom Únie, ktorý má právomoc v oblasti hospodárskej súťaže, nezveruje Komisii právomoc nesankcionovať podnik, ktorý sa dopustil porušenia v oblasti hospodárskej súťaže, iba z dôvodu, že tento podnik vyhlásil, že sa takého porušenia dopustil. Naopak z článkov 101 a 103 ZFEÚ vyplýva, že také porušenie práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže musí viesť k uloženiu sankcie.

48 Napokon odvolateľka Všeobecnému súdu vytýka, že v bode 57 napadnutého rozsudku dospel k záveru, že prijatie oznámenia o spolupráci Komisiou neporušuje zásadu deľby právomocí a zamietol tvrdenie, podľa ktorého boli programy zhovievavosti v členských štátoch Únie prijaté na základe aktov legislatívnej povahy.

49 Podľa Komisie je tento odvolací dôvod neprípustný a v každom prípade nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

50 Po prvé, pokiaľ ide o výhradu založenú na tom, že Komisia nemala právomoc na prijatie programu zhovievavosti, treba zdôrazniť, že odvolateľka v napadnutom rozsudku presne neidentifikuje akékoľvek nesprávne právne posúdenie. Táto výhrada sa preto musí v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 42 tohto rozsudku zamietnuť ako neprípustná.

51 Pokiaľ ide ďalej o výhradu kritizujúcu body 55 a 56 napadnutého rozsudku, podľa ktorej Všeobecný súd nesprávne dospel k záveru, že Komisia bola oprávnená prijať oznámenie o spolupráci z roku 2002 vzhľadom na článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17, teraz článok 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, treba v prvom rade uviesť, že Súdny dvor niekoľkokrát uznal, že Komisia mohla prijať indikatívne pravidlá postupu, akými sú tie, ktoré sú obsiahnuté v oznámení o spolupráci z roku 2002, ktorými sa táto inštitúcia obmedzuje pri výkone svojej voľnej úvahy, ktorá jej je na základe uvedených článkov priznaná (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, body 209, 211, 213 až 250, ako aj z 18. júla 2013, Schindler Holding a i., C-501/11 P, EU:C:2013:522, body 58 a 67 až 69).

52 Po druhé z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že článok 101 ZFEÚ nevylučuje, aby Komisia pri výkone svojich právomocí v oblasti práva hospodárskej súťaže mohla konštatovať porušenie tohto článku bez uloženia pokuty, pričom takéto zaobchádzanie môže byť priznané len v striktne výnimočných situáciách, ako sú situácie, keď spolupráca podniku bola rozhodujúca pri zistení a účinnom potlačení kartelu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. júna 2013, Schenker & Co. a i., C-681/11, EU:C:2013:404, body 48 a 49).

53 Z ustálenej judikatúry po tretie tiež vyplýva, že programy zhovievavosti predstavujú užitočné nástroje v účinnom boji zameranom na odhaľovanie a ukončenie porušovania práva hospodárskej súťaže a prispievajú tým k dosiahnutiu cieľa, ktorým je účinné uplatňovanie článkov 101 a 102 ZFEÚ (pozri najmä rozsudky zo 14. júna 2011, Pfleiderer, C-360/09, EU:C:2011:389, bod 25, ako aj zo 6. júna 2013, Donau Chemie a i. C-536/11, EU:C:2013:366, bod 42).

54 Z toho vyplýva, že Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 55 a 56 napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia mohla v súlade s článkom 15 ods. 2 nariadenia č. 17 prijať oznámenie o spolupráci z roku 2002.

55 Napokon v rozsahu, v akom výhrada kritizujúca bod 57 napadnutého rozsudku založená na tom, že prijatie oznámenia o spolupráci z roku 2002 Komisiou porušuje zásadu deľby právomocí vychádza v podstate z predpokladu, na základe ktorého Komisia nedisponovala vhodným právnym základom na také prijatie, treba ju zamietnuť z dôvodov nachádzajúcich sa v bodoch 51 až 54 tohto rozsudku.

56 Tretí odvolací dôvod treba preto zamietnuť ako čiastočne neprípustný a čiastočne nedôvodný.

O štvrtom odvolacom dôvode založenom na pochybeniach vyplývajúcich z pripísania účasti odvolateľky na karteli v rozpore s článkom 101 ZFEÚ a článkom 2 nariadenia č. 1/2003

Argumentácia účastníkov konania

57 Svojím štvrtým odvolacím dôvodom odvolateľka Všeobecnému súdu vytýka, že nesprávne zamietol jej tvrdenia týkajúce sa osobitostí talianskeho trhu s vodovodnými batériami a relevantnosti dôkazov, z ktorých vychádzala Komisia, a že tak nesankcionoval pochybenia, ktorých sa Komisia dopustila tým, že jej pripísala účasť na predmetnom karteli v rozpore s článkom 101 ZFEÚ a článkom 2 nariadenia č. 1/2003.

58 V prvom rade, pokiaľ ide o osobitosti talianskeho trhu s vodovodnými batériami, Všeobecný súd sa v bodoch 61 až 133 napadnutého rozsudku domnieval najmä, že štruktúra tohto trhu nie je pre riešenie sporu relevantná a že účasť odvolateľky na porušení sa vyvodila iba z jej účasti na zasadnutiach Euroitalia, hoci z tejto štruktúry, charakterizovanej značným počtom výrobcov a veľkoobchodníkov, vyplýva, že kartel nemohol byť v Taliansku vytvorený. Navyše Všeobecný súd v bodoch 65 až 72 napadnutého rozsudku povrchne preskúmal toto tvrdenie tak, že sa uspokojil s rôznymi všeobecnými pripomienkami, takže odôvodnenie napadnutého rozsudku je neúplné.

59 V druhom rade, pokiaľ ide o relevantnosť dôkazov účasti odvolateľky na porušení, ku ktorému došlo na talianskom trhu s vodovodnými batériami, konštatovanom Komisiou, Všeobecný súd buď nepreskúmal tvrdenia vznesené odvolateľkou týkajúce sa najmä osobitnej role spoločnosti American Standard Inc. na talianskom trhu, ako aj účasti odvolateľky na rôznych zasadnutiach, alebo ich nesprávne zamietol ako nedôvodné alebo, ako v bode 132 napadnutého rozsudku, ako neúčinné. Všeobecný súd sa konkrétne dopustil pochybenia tým, že dospel k záveru, že zástupca odvolateľky, pán Costagli, sa zúčastnil zasadnutia 1. februára 2001, hoci bolo preukázané, že sa na ňom nezúčastnil. Navyše Všeobecný súd v bode 106 napadnutého rozsudku nesprávne zamietol tvrdenie týkajúce sa nespoľahlivosti skutočností získaných počas zasadnutí Euroitalia tým, že konštatoval, že z poznámok spoločnosti Grohe Beteiligungs GmbH vyplýva, že RAF Rubinetteria SpA očakávala nárast cien o 3 %.

60 Komisia tvrdí, že štvrtý odvolací dôvod je v rozsahu, v akom sa ním v skutočnosti navrhuje nové preskúmanie skutkových okolností, neprípustný alebo v každom prípade nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

61 Treba konštatovať, že oboma časťami štvrtého odvolacieho dôvodu odvolateľka v podstate znova predkladá tretí žalobný dôvod svojej žaloby na prvom stupni týkajúci sa osobitosti talianskeho trhu s vodovodnými batériami, ako aj relevantnosti dôkazov o jej účasti na porušení, ku ktorému na tomto trhu došlo a z ktorých Komisia vychádzala.

62 Štvrtým odvolacím dôvodom sa tak odvolateľka snaží dosiahnuť preskúmanie žaloby podanej na Všeobecný súd, čo nepatrí do právomoci Súdneho dvora, ako bolo pripomenuté v bode 43 tohto rozsudku.

63 Konkrétne druhou časťou tohto odvolacieho dôvodu sa v rozsahu, v akom kritizuje posúdenie účasti odvolateľky na porušení, ku ktorému došlo na talianskom trhu s vodovodnými batériami, Všeobecným súdom, snaží dosiahnuť nové posúdenie skutkového stavu a dôkazov, ktoré okrem prípadu skreslenia, ktorého sa v danom prípade nedovolávala, takisto v súlade s ustálenou judikatúrou nepatrí do právomoci Súdneho dvora (pozri najmä rozsudky z 20. januára 2016, Toshiba Corporation/Komisia, C-373/14 P, EU:C:2016:26, bod 40, ako aj zo 16. júna 2016, Evonik Degussa a AlzChem/Komisia, C-155/14 P, EU:C:2016:446, bod 23 a citovanú judikatúru).

64 Štvrtý odvolací dôvod v rozsahu, v akom kritizuje body 61 až 133 napadnutého rozsudku z dôvodu, že sa v nich zamietli tvrdenia odvolateľky týkajúce sa osobitosti talianskeho trhu s vodovodnými batériami a relevantnosti dôkazov, z ktorých vychádzala Komisia, pokiaľ ide o účasť odvolateľky na porušení, ku ktorému došlo na tomto trhu, treba zamietnuť ako neprípustný.

65 Naopak, pokiaľ ide o výhradu založenú na neúplnom a nedostatočnom preskúmaní Všeobecného súdu a tak na nedostatku odôvodnenia, treba pripomenúť, že otázka, či odôvodnenie rozsudku Všeobecného súdu je dostatočné, predstavuje právnu otázku, ktorej zodpovedania sa možno v rámci odvolania dovolávať (pozri najmä rozsudok zo 14. októbra 2010, Deutsche Telekom/Komisia, C-280/08 P, EU:C:2010:603, bod 123).

66 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry však táto povinnosť odôvodnenia Všeobecnému súdu neukladá, aby vypracoval odôvodnenie, ktoré by vyčerpávajúcim spôsobom rozoberalo jednotlivo všetky úvahy vyjadrené účastníkmi sporu. Odôvodnenie teda môže byť implicitné pod podmienkou, že umožní zúčastneným osobám oboznámiť sa s dôvodmi, pre ktoré Všeobecný súd neprijal ich tvrdenia, a poskytne Súdnemu dvoru dostatok podkladov, aby mohol vykonať preskúmanie (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 2. apríla 2009, Bouygues a Bouygues Télécom/Komisia, C-431/07 P, EU:C:2009:223, bod 42, ako aj z 22. mája 2014, Armando Álvarez/Komisia, C-36/12 P, EU:C:2014:349, bod 31).

67 V danom prípade, pokiaľ ide v prvom rade o tvrdenie uvedené na prvom stupni súvisiace s osobitosťou talianskeho trhu s vodovodnými batériami, treba pripomenúť, že Všeobecný súd po tom, ako v bodoch 64 až 71 napadnutého rozsudku pripomenul podstatné znaky porušenia článku 101 ods. 1 ZFEÚ, ako aj príslušnú judikatúru Súdneho dvora, v bode 72 tohto rozsudku v podstate konštatoval, že Komisia bola oprávnená vychádzať z toho, že odvolateľka sa zúčastnila výmeny informácií o zvýšeniach budúcich cien, ktoré mali protisúťažný cieľ alebo následok a ktoré tak predstavujú porušenie tohto ustanovenia.

68 V tejto súvislosti mohol Všeobecný súd v bode 74 napadnutého rozsudku bez vecného preskúmania tvrdení odvolateľky súvisiacich s osobitnou štruktúrou talianskeho trhu s vodovodnými batériami oprávnene zamietnuť uvedené tvrdenia ako neúčinné, keďže tieto nemohli vyvrátiť konštatovanie, na základe ktorého mala výmena predmetných informácií protisúťažný cieľ alebo následok.

69 Pokiaľ ide v druhom rade o úvahy Všeobecného súdu týkajúce sa vierohodnosti a relevantnosti dôkazov, z ktorých vychádzala Komisia, pokiaľ ide o účasť odvolateľky na porušení, ku ktorému došlo na uvedenom trhu, vyplýva z bodov 76 až 126 napadnutého rozsudku, že Všeobecný súd vykonal širšie a podrobnejšie preskúmanie rôznych tvrdení, ktoré v tejto súvislosti predložila odvolateľka, konkrétne pokiaľ ide o jej účasť na rôznych dotknutých zasadnutiach Euroitalia. Všeobecnému súdu preto nemožno v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 66 tohto rozsudku vytýkať, že sa výslovne nevyjadril ku každej skutkovej okolnosti alebo dôkazu predloženému odvolateľkou.

70 Z toho vyplýva, že výhrada založená na porušení povinnosti odôvodnenia musí byť zamietnutá ako nedôvodná.

71 Z vyššie uvedeného vyplýva, že štvrtý odvolací dôvod treba zamietnuť ako čiastočne neprípustný a čiastočne nedôvodný.

O piatom odvolacom dôvode založenom na nesprávnych posúdeniach pri stanovení pokuty

Argumentácia účastníkov konania

72 Svojím piatym odvolacím dôvodom odvolateľka Všeobecnému súdu vytýka, že sa dopustil pochybení pri preskúmaní stanovenia pokuty Komisiou uloženej v spornom rozhodnutí.

73 V prvom rade Všeobecnému súdu vytýka, že v bodoch 137 a 158 napadnutého rozsudku tým, že povrchne prezrel jej tvrdenia, zamietol výhradu založenú na diskriminačnej povahe výšky uloženej pokuty rovnajúcej sa 10 % obratu určeného na základe usmernení z roku 2006 v súlade s hornou hranicou stanovenou v článku 23 ods. 2 druhom pododseku nariadenia č. 1/2003.

74 V druhom rade odvolateľka znova uvádza tvrdenia kritizujúce uloženú sankciu, ktoré už predložila na prvom stupni, avšak Všeobecný súd ich dostatočne pozorne nepreskúmal.

75 V tejto súvislosti odvolateľka v podstate po prvé tvrdí, že prenesením dôkazného bremena viedlo uplatnenie oznámenia o spolupráci z roku 2002 k porušeniu článku 2 nariadenia č. 1/2003. Po druhé tvrdí, že uplatnenie uvedeného oznámenia porušuje právo na spravodlivé súdne konanie zaručené článkom 6 a 7 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDĽP“) a článkom 47 Charty základných práv Európskej únie. Po tretie odvolateľka Všeobecnému súdu vytýka, že sa v bode 155 napadnutého rozsudku obmedzil na konštatovanie, že pokuta je zákonná, ak osoba podliehajúca súdnej právomoci môže zistiť, ktoré konania alebo opomenutia zakladajú jej zodpovednosť, bez vyjadrenia sa k výhrade vznesenej na prvom stupni, podľa ktorej nie je systém stanovenia pokút uplatniteľný v oblasti hospodárskej súťaže v súlade s EDĽP, konkrétne s jeho článkom 7, ktorý vyžaduje, aby porušenie a tresty boli jasne vymedzené. Po štvrté odvolateľka Všeobecnému súdu vytýka, že v bode 169 napadnutého rozsudku dospel k záveru, že pred ním namietala nesprávne posúdenie skutkových okolností Komisiou len pri stanovení koeficientu „dodatočnej sumy“ vo výške 15 % a nie pri stanovení výšky koeficientu „závažnosti porušenia“. Po piate odvolateľka namieta nezákonnosť kritérií stanovených usmerneniami z roku 2006, ktorých zohľadnenie Komisiou na účely určenia výšky každej zo sankcií viedlo z dôvodu uplatnenia hornej hranice stanovenej v článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 k tomu, že výška uloženej pokuty systematicky zodpovedá 10 % obratu. Všeobecný súd tak vôbec nepreskúmal túto námietku nezákonnosti a v bode 158 napadnutého rozsudku sa obmedzil na konštatovanie, že odvolateľke nebola uložená sankcia rovnajúca sa 10 % obratu. Po šieste Komisia, neskôr Všeobecný súd, stanovili koeficienty „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“, ako vyplýva z bodov 165 a 166 napadnutého rozsudku, vychádzajúc z nesprávnych predpokladov, podľa ktorých sa odvolateľka zúčastnila na jedinom porušení na území šiestich členských štátov, zhŕňajúc všetky skupiny výrobkov, ktoré podliehajú vyšetrovaniu, s podielom na trhu približne 54,3 % v každom z týchto štátov, a protisúťažných postupov, ktoré sa vo všeobecnosti vykonali. Po siedme, hoci Všeobecný súd

rozhodol, že rozhodnutie Komisie je postihnuté nesprávnym posúdením, nevyvodil z toho v bodoch 192 až 195 napadnutého rozsudku žiadny dôsledok. Všeobecný súd tým porušil zásady proporcionality a rovnosti zaobchádzania.

76 Komisia spochybňuje tak prípustnosť, ako aj dôvodnosť piateho odvolacieho dôvodu. V tomto rámci však zdôrazňuje, že na rozdiel od toho, ako Všeobecný súd rozhodol v bode 171 napadnutého rozsudku, nie je závažnosť porušenia nevyhnutne rozdielna podľa toho, či sa predmet kartelu týka dvoch alebo troch druhov výrobkov alebo či sa týka iba jedného členského štátu alebo šiestich členských štátov. Ako to Komisia potvrdila na pojednávaní, domnievajúc sa, že Všeobecný súd správne zamietol tvrdenia odvolateľky založené na porušení zásad rovnosti zaobchádzania a proporcionality, Súdny dvor v podstate žiada, aby nahradil dôvody, pokiaľ ide o túto časť odôvodnenia Všeobecného súdu.

Posúdenie Súdnym dvorom

77 Najprv treba pripomenúť, ako vyplýva z ustálenej judikatúry pripomenutej v bodoch 42 a 43 tohto rozsudku, že dôvod, ktorého argumentácia buď nie je dostatočne jasná a dostatočne presná na to, aby Súdny dvor mohol uskutočniť preskúmanie zákonnosti, alebo len opakuje tvrdenia, ktoré už boli predložené pred Všeobecným súdom, vrátane tých, ktoré vychádzali zo skutočností týmto súdom výslovne odmietnutých, musí byť vyhlásený za neprípustný (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 30. mája 2013, Quinn Barlo a i./Komisia, C-70/12 P, neuverejnený, EU:C:2013:351, bod 26, ako aj z 21. januára 2016, Galp Energía España a i./Komisia, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 44).

78 Tvrdenia vznesené v rámci piateho odvolacieho dôvodu, ktoré dostatočne presne neidentifikujú nesprávne právne posúdenie, ktorého sa mal dopustiť Všeobecný súd, a ktoré pozostávajú zo všeobecných a nepodložených tvrdení a sú len zopakovaním, ako to sama odvolateľka uviedla, tvrdení už predložených na prvom stupni, treba zamietnuť ako neprípustné.

79 Súdny dvor preto môže preskúmať len tvrdenia založené po prvé na pochybeniach, ktorých sa dopustil Všeobecný súd v bodoch 137 a 158 napadnutého rozsudku týkajúcich sa diskriminačnej alebo neúmernej povahy uplatnenia sankcie 10 % obratu na základe článku 23 ods. 2 druhého pododseku nariadenia č. 1/2003, po druhé na nedostatočnom odôvodnení týkajúcom sa zákonnosti systému stanovenia sankcií najmä v bode 155 napadnutého rozsudku, po tretie na nesprávnych právnych posúdeniach koeficientov „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ v bodoch 165 a 166 napadnutého rozsudku a po štvrté na tom, že Všeobecný súd v bodoch 192 až 195 napadnutého rozsudku nevyvodil žiadny dôsledok z nesprávnych posúdení Komisie, ktoré konštatovala, a porušil zásady proporcionality a rovnosti zaobchádzania.

80 Pokiaľ ide najprv o výhradu voči Všeobecnému súdu, že porušil zásady proporcionality a rovnosti zaobchádzania z dôvodu uloženia sankcie 10 % obratu, ako je stanovené v článku 23 ods. 2 druhom pododseku uvedeného nariadenia, treba uviesť, že na rozdiel od tvrdenia odvolateľky sa Všeobecný súd neobmedzil na konštatovanie, že pokuta, ktorá jej bola uložená, bola vo výške výrazne pod touto hornou hranicou.

81 Všeobecný súd totiž v bode 158 napadnutého rozsudku tiež v podstate uviedol, že v každom prípade skutočnosť, že správanie iných podnikov bolo ešte viac postihnuteľné ako správanie odvolateľky, nebráni tomu, aby sa jej uložila pokuta vo výške zodpovedajúcej 10 % jej obratu s prihliadnutím na trvanie a závažnosť jej vlastnej účasti na porušení a že z toho istého dôvodu treba zamietnuť tvrdenie, podľa ktorého sú usmernenia z roku 2006 nezákonné, pretože vedú k uloženiu takej pokuty pre všetky podniky nezávisle od závažnosti spáchaného porušenia.

82 Všeobecný súd sa tým nedopustil nesprávneho právneho posúdenia.

83 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že účelom hornej hranice 10 % obratu stanovenej v článku 23 ods. 2 druhom pododseku nariadenia č. 1/2003 je zabrániť uloženiu takých pokút, pri ktorých je zrejmé, že podniky, vzhľadom na ich veľkosť determinovanú ich celkovým obratom, hoci len približným a neúplným spôsobom, ich nebudú schopné uhradiť (rozsudky z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 280, ako aj z 12. júla 2012, Cetarsa/Komisia, C-181/11 P, neuverejnený, EU:C:2012:455, bod 82).

84 Ide teda o hranicu jednotne uplatňovanú na všetky podniky a premenlivú v závislosti od veľkosti každého z nich, ktorá smeruje k vylúčeniu pokuty nadmernej a neprimeranej výšky. Táto horná hranica má teda odlišný a autonómny cieľ v porovnaní s kritériami závažnosti a dĺžky trvania porušenia (rozsudky z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, body 281 a 282, ako aj z 12. júla 2012, Cetarsa/Komisia, C-181/11 P, neuverejnený, EU:C:2012:455, bod 83).

85 Z toho vyplýva, že stanovenie pokút, pre všetky sankcionované podniky, ktoré sa zúčastnili na rovnakom porušení, vo výške 10 % ich príslušných obratov, keďže vyplýva len z uplatnenia hornej hranice stanovenej v článku 23 ods. 2 druhého pododseku nariadenia č. 1/2003, nemôže predstavovať porušenie zásad proporcionality a rovnosti zaobchádzania.

86 Rovnako pokiaľ ide o cieľ sledovaný touto hornou hranicou, okolnosť, že účinné uplatnenie usmernení z roku 2006 Komisiou vedie, ako to tvrdí odvolateľka, často alebo pravidelne k tomu, že výška uloženej pokuty zodpovedá 10 % obratu, nemôže spochybniť zákonnosť uplatnenia uvedenej hornej hranice.

87 Z vyššie uvedeného vyplýva, že prvé tvrdenie odvolateľky treba zamietnuť.

88 Pokiaľ ide ďalej o výhradu založenú na nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku, najmä jeho bodu 155, pokiaľ ide o zákonnosť systému stanovenia sankcií, stačí konštatovať, že Všeobecný súd v bodoch 152 až 155 tohto rozsudku, v súlade s judikatúrou týkajúcou sa povinnosti odôvodnenia pripomenutou v bodoch 65 a 66 tohto rozsudku, z právneho hľadiska dostatočne preskúmal výhradu odvolateľky založenú na porušení zásady zákonnosti trestu.

89 Okrem toho tým, že odvolateľka spochybňuje predpoklady odôvodnení, z ktorých vychádzala Komisia a neskôr Všeobecný súd pre stanovenie koeficientov „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 % v bodoch 165 a 166 napadnutého rozsudku, má odvolateľka v skutočnosti za cieľ spochybniť skutkové posúdenia, čo v súlade s ustálenou judikatúrou pripomenutou v bode 63 tohto rozsudku nepatrí do právomoci Súdneho dvora v odvolacom konaní.

90 Napokon, pokiaľ ide o výhradu voči Všeobecnému súdu, že v bodoch 192 až 195 napadnutého rozsudku nevyvodil žiadny dôsledok z nesprávneho posúdenia skutkových okolností uvedených v bode 172 napadnutého rozsudku týkajúcich sa členských štátov a podskupín výrobkov, ktorých sa týka porušenie, a neznížil výšku pokuty, treba najprv pripomenúť, že iba Všeobecný súd má právomoc preskúmať spôsob, akým Komisia v každom konkrétnom prípade posúdila závažnosť protiprávnych konaní. Cieľom posúdenia Súdneho dvora je na jednej strane v rámci odvolania preskúmať, akým spôsobom vzal Všeobecný súd do úvahy, z právneho hľadiska správne, všetky faktory podstatné pre posúdenie závažnosti konania vzhľadom na článok 101 ZFEÚ a článok 23 nariadenia č. 1/2003, a na strane druhej overiť, či Všeobecný súd odpovedal, z právneho hľadiska dostatočne, na všetky tvrdenia uvedené na podporu návrhu na zrušenie pokuty alebo na zníženie jej výšky (pozri najmä rozsudky zo 17. decembra 1998, Baustahlgewebe/Komisia, C-185/95 P, EU:C:1998:608, bod 128; z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 244, ako aj z 5. decembra 2013, Solvay Solexis/Komisia, C-449/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:802, bod 74).

91 Na druhej strane treba pripomenúť, že pri rozhodovaní o právnych otázkach v rámci odvolania neprináleží Súdnemu dvoru nahrádzať z dôvodov spravodlivosti svojím posúdením posúdenie Všeobecného súdu, ktorý v rámci výkonu svojej neobmedzenej súdnej právomoci rozhoduje o výške pokút uložených podnikom za porušenie práva Únie týmito podnikmi (rozsudky z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 245, ako aj z 11. júla 2013, Gosselin Group/Komisia, C-429/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:463, bod 87).

92 Navyše treba tiež pripomenúť, že pri stanovení výšky pokút je vhodné zobrať do úvahy dĺžku trvania porušenia a všetky faktory, na ktoré treba prihliadať pri posúdení jeho závažnosti (rozsudky z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 240, ako aj z 11. júla 2013, Team Relocations a i./Komisia, C-444/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:464, bod 98).

93 Medzi faktory, na ktoré treba prihliadať pri posúdení závažnosti porušení, patrí konanie každého podniku, úloha každého z nich pri vytvorení kartelu, zisk, ktorý mohli z neho mať, ich veľkosť a hodnota dotknutých tovarov, ako aj riziko, ktoré porušenia tohto typu predstavujú pre ciele Európskej únie (rozsudky z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 242, ako aj z 11. júla 2013, Team Relocations a i./Komisia, C-444/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:464, bod 100).

94 V danom prípade treba uviesť, že šiesta časť štvrtého odvolacieho dôvodu vzneseného odvolateľkou na prvom stupni, preskúmaná v bodoch 159 až 177 napadnutého rozsudku, sa týka, ako v podstate vyplýva z bodov 159, 160 a 169 tohto rozsudku, iba nesprávneho posúdenia Komisiou pri stanovení koeficientu „dodatočnej sumy“ upraveného v bode 25 usmernení z roku 2006 vo výške 15 %, a nie pri stanovení koeficientu „závažnosti porušenia“.

95 Po tom, čo bolo uvedené, že podľa vlastných konštatovaní Komisie nachádzajúcich sa v odôvodnení 879 sporného rozhodnutia bola účasť odvolateľky na porušení obmedzená na talianske územie a na podskupinu výrobkov „vodovodné batérie“ a „keramiku“, Všeobecný súd v bode 172 napadnutého rozsudku konštatoval, že Komisia sa dopustila nesprávneho posúdenia tým, že nesprávne vychádzala z toho, že všetky podniky, ktoré boli adresátmi sporného rozhodnutia, vrátane odvolateľky, sa zúčastnili na jedinom porušení zahŕňajúcom územie šiestich členských štátov a tri podskupiny výrobkov.

96 Všeobecný súd však dospel k záveru, ako vyplýva predovšetkým z bodov 171 a 193 až 196 napadnutého rozsudku, že koeficient „dodatočnej sumy“ 15 % nebol s prihliadnutím na dané porušenie neprimeraný.

97 Všeobecný súd tým, že v rámci svojej neobmedzenej súdnej právomoci v bodoch 189 až 199 napadnutého rozsudku posúdil dôsledky, ktoré treba vyvodiť, pokiaľ ide o stanovenie koeficientu „dodatočnej sumy“, zo šiestej časti štvrtého žalobného dôvodu predloženého na prvom stupni, mohol po tom, ako rozhodol, že bolo vhodné vychádzať z usmernení z roku 2006, ako vyplýva z bodu 192 napadnutého rozsudku, oprávnene dospieť k záveru, že koeficient „dodatočnej sumy“ 15 % bol primeraný pre sankcionovanie účasti odvolateľky na realizácii kartelu len na talianskom území.

98 V tejto súvislosti treba jednak uviesť, že dotknutý kartel, ktorého predmetom je koordinácia cien, spadá do kategórií porušení upravených v bodoch 23 a 25 usmernení z roku 2006 a patrí z toho dôvodu medzi najzávažnejšie porušenia. Na druhej strane, ako to v bode 171 napadnutého rozsudku spresnil Všeobecný súd, taká sadzba zodpovedá najnižšej sadzbe rozpätia od 15 % do 25 % hodnoty predajov, stanoveného za také porušenia v tomto bode 25 (rozsudok z 11. júla 2013, Ziegler/Komisia, C-439/11 P, EU:C:2013:513, bod 124).

99 Všeobecný súd preto bez ohľadu na skutočnosť, že účasť odvolateľky na dotknutom porušení pokrývala len talianske územie, mohol z dôvodu samotnej povahy tohto porušenia a pri rešpektovaní zásady proporcionality dospieť k záveru, že stanovenie koeficientu „dodatočnej sumy“ vo výške 15 % bolo primerané.

100 Ako to však v podstate tvrdí Komisia, dôvody nachádzajúce sa v bodoch 174, 176, 194 a 195 napadnutého rozsudku, podľa ktorých porušenie zahŕňajúce územie šiestich členských štátov a tri podskupiny výrobkov treba považovať za závažnejšie ako porušenie, akým je to v prejednávanej veci, ku ktorému došlo len na území jedného členského štátu a týka sa iba dvoch z troch podskupín výrobkov, pričom podnikom, ktoré sa zúčastnili na porušení zahŕňajúcom územie šiestich členských štátov a tri podskupiny výrobkov, musí byť z tohto dôvodu nevyhnutne uložená pokuta vypočítaná na základe koeficientu „dodatočnej sumy“, ktorý je vyšší ako 15 %, sú postihnuté nesprávnym právnym posúdením.

101 Pokiaľ totiž ide o určenie koeficientu „dodatočnej sumy“, z bodu 25 usmernení z roku 2006 vyplýva, že treba zohľadniť niekoľko faktorov, najmä faktory uvedené v bode 22 týchto usmernení. Hoci pre posúdenie závažnosti porušenia a následne pre stanovenie výšky pokuty, ktorá sa má uložiť, možno zohľadniť najmä geografický rozsah porušenia a počet podskupín výrobkov, ktoré zahŕňa, okolnosť, že porušenie zahŕňa väčší geografický rozsah a väčší počet výrobkov v porovnaní s iným, sama osebe neimplikuje, že toto prvé porušenie posúdené v celosti treba kvalifikovať ako závažnejšie ako druhé porušenie a ako odôvodňujúce tak stanovenie koeficienta „dodatočnej sumy“, ktorý je vyšší, ako je koeficient, z ktorého sa vychádzalo pri výpočte pokuty, ktorou sa sankcionuje druhé porušenie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. júla 2014, Telefónica a Telefónica de España/Komisia, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 178).

102 Za týchto okolností v rozsahu, v akom odvolateľka v podstate vytýka Komisii a následne Všeobecnému súdu, že porušila zásadu rovnosti zaobchádzania po prvé tým, že neindividualizovala uloženú pokutu zohľadnením závažnosti týkajúcej sa jej účasti na porušení vo vzťahu k účasti iných dotknutých podnikov, a po druhé, že v bodoch 192 až 195 napadnutého rozsudku vychádzala z rovnakého koeficientu „dodatočnej sumy“ 15 % pre odvolateľku, ako aj pre podniky, ktoré sa zúčastnili na jedinom porušení zahŕňajúcom tri podskupiny výrobkov v šiestich členských štátoch, treba pripomenúť, že zásada rovnosti zaobchádzania predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie zaručenú v článkoch 20 a 21 Charty základných práv Európskej únie. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že táto zásada vyžaduje, aby sa v porovnateľných situáciách nepostupovalo rozdielne a v rozdielnych situáciách rovnako, ak takýto postup nie je objektívne odôvodnený (pozri najmä rozsudok z 12. novembra 2014, Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 51).

103 Povinnosť dodržania uvedenej zásady má predovšetkým Všeobecný súd v rámci výkonu svojej neobmedzenej súdnej právomoci. Výkon takej právomoci pri stanovení výšky uložených pokút totiž nemôže viesť k diskriminácii medzi podnikmi, ktoré sa zúčastnili na dohode alebo zosúladenom postupe v rozpore s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. decembra 2014, Komisia/Parker Hannifin Manufacturing a Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, bod 77).

104 Z judikatúry Súdneho dvora však vyplýva, že na účely posúdenia závažnosti porušenia nemusí k zohľadneniu rozdielov medzi podnikmi, ktoré sa zúčastnili toho istého kartelu, predovšetkým pokiaľ ide o geografický rozsahu ich príslušných účastí, nevyhnutne dôjsť pri stanovovaní koeficientov „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“, ale môže sa tak stať v inom štádiu stanovenia pokuty, ako napríklad pri úprave základnej sumy podľa poľahčujúcich a priťažujúcich okolností na základe bodov 28 a 29 usmernení z roku 2006 (pozri v tomto zmysle rozsudky z 11. júla 2013, Team Relocations a i./Komisia, C-444/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:464, body 104 a 105, ako aj z 11. júla 2013, Gosselin Group/Komisia, C-429/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:463, body 96 až 100).

105 Ako poznamenala Komisia, také rozdiely sa tiež môžu odrážať prostredníctvom hodnoty predaja, z ktorej sa vychádza pri stanovení základnej sumy pokuty, pričom táto hodnota pre každý zúčastnený podnik odzrkadľuje význam jeho účasti na dotknutom porušení v súlade s bodom 13 usmernení z roku 2006, ktorý umožňuje vziať ako východiskový bod na stanovenie pokút sumu, ktorá odráža hospodársku dôležitosť porušenia a podiel podniku na tomto porušení (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. júla 2013, Team Relocations a i./Komisia, C-444/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:464, bod 76).

106 Preto v rozsahu, v akom je nesporné, že základná výška pokuty uloženej odvolateľke bola určená, ako vyplýva z odôvodnenia 1219 sporného rozhodnutia, podľa hodnoty predajov uskutočnených odvolateľkou na talianskom území, mohol Všeobecný súd v bode 196 napadnutého rozsudku, pri rešpektovaní zásady rovnosti zaobchádzania, na účely výpočtu pokuty, ktorú treba odvolateľke uložiť, stanoviť pre odvolateľku koeficient „dodatočnej sumy“ vo výške 15 % rovnajúci sa koeficientu, z ktorého sa vychádzalo pre podniky, ktoré sa zúčastnili na jedinom porušení zahŕňajúcom tri podskupiny výrobkov a šesť členských štátov.

107 S prihliadnutím na vyššie uvedené úvahy, z ktorých vyplýva, že odôvodnenie prijaté Všeobecným súdom v bodoch 174, 176, ako aj 192 až 195 napadnutého rozsudku je poznačené nesprávnymi právnymi posúdeniami, treba pripomenúť, že v prípade, že odôvodnenie rozsudku Všeobecného súdu vykazuje porušenie práva Únie, ale jeho výroková časť sa napriek tomu zdá byť dôvodná z iných právnych dôvodov, nemá takéto porušenie za následok zrušenie tohto rozsudku a je potrebné nahradiť odôvodnenie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. júna 1992, Lestelle/Komisia, C-30/91 P, EU:C:1992:252, bod 28, ako aj z 9. septembra 2008, FIAMM a i./Rada a Komisia, C-120/06 P a C-121/06 P, EU:C:2008:476, bod 187 a citovanú judikatúru).

108 Preto treba nahradiť odôvodnenie a zamietnuť výhradu založenú na tom, že Všeobecný súd nevyvodil žiadny dôsledok z konštatovaní uskutočnených v bode 172 napadnutého rozsudku a porušil zásady proporcionality a rovnosti zaobchádzania.

109 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že piaty odvolací dôvod treba zamietnuť ako sčasti neprípustný a sčasti nedôvodný.

O šiestom odvolacom dôvode založenom na nesprávnych posúdeniach platobnej neschopnosti odvolateľky

Argumentácia účastníkov konania

110 Svojím šiestym odvolacím dôvodom odvolateľka Všeobecnému súdu v podstate vytýka, že nesprávne dospel k záveru, že Komisia na účely vykonania bodu 35 usmernení z roku 2006 dostatočne znížila pokutu uloženú odvolateľke. Odvolateľka Všeobecnému súdu vytýka, že v bodoch 182 a 198 napadnutého rozsudku zamietol dôvod založený na neprimeranosti uloženej pokuty z dôvodu, že neposkytla dôkazy o neprimeranosti uloženej pokuty, hoci predložila dostatočné dôkazy umožňujúce preukázať závažnosť situácie, v ktorej sa nachádzala. Navyše Všeobecný súd tieto dôkazy a reálnu situáciu odvolateľky neposúdil správne.

111 Podľa odvolateľky by starostlivé posúdenie jej situácie nevyhnutne viedlo ku konštatovaniu nedostatočnosti zníženia, ktoré jej bolo poskytnuté. V tejto súvislosti sa odvoláva predovšetkým na drastický pokles jej obratu počas obdobia od roku 2011 do roku 2013, na zníženie stavu svojich zamestnancov v roku 2013 a na predbežný odhad na rok 2013.

112 Komisia namieta neprípustnosť šiesteho odvolacieho dôvodu, ktorý je navyše zjavne nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

113 Treba konštatovať, že v rozsahu, v akom odvolateľka šiestym odvolacím dôvodom spochybňuje posúdenie dôkazov Všeobecným súdom týkajúcich sa jej platobnej schopnosti a namieta nedostatočnosť zníženia, ktoré jej bolo poskytnuté na základe bodu 35 usmernení z roku 2006, domáha sa nového posúdenia skutkového stavu a dôkazov Súdnym dvorom, ktoré však, ako bolo pripomenuté v bode 63 tohto rozsudku, v prípade neexistencie zjavného skreslenia dôkazov, nepatrí do právomoci Súdneho dvora.

114 V dôsledku toho treba šiesty odvolací dôvod zamietnuť ako neprípustný.

O siedmom odvolacom dôvode súvisiacom s posúdením návrhov na nariadenie vykonania dokazovania

Argumentácia účastníkov konania

115 Svojím siedmym odvolacím dôvodom odvolateľka Všeobecnému súdu vytýka, že zamietol návrhy na nariadenie vykonania dokazovania podané na prvom stupni z dôvodu, že neboli relevantné a najmä, v bode 201 napadnutého rozsudku, že tieto opatrenia nemohli zmeniť konštatovanie, že výmeny citlivých obchodných informácií, týkajúce sa osobitne predpokladov zvýšenia cien medzi konkurentmi, uskutočnené v Taliansku v rámci Euroitalia predstavujú porušenie článku 101 ZFEÚ. Uvedené návrhy na nariadenie vykonania dokazovania by totiž umožnili objasniť skutočnú situáciu talianskeho trhu a preukázať, že dotknuté informácie nepredstavovali tajné údaje.

116 Komisia sa domnieva, že tento odvolací dôvod je neprípustný a v každom prípade nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

117 Pokiaľ ide o posúdenie návrhov na nariadenie opatrení na zabezpečenie priebehu konania a na vykonanie dokazovania súdom prvého stupňa podaných účastníkom konania, treba pripomenúť, že len Všeobecný súd rozhoduje o prípadnej potrebe doplniť informácie, ktorými disponuje vo veciach, o ktorých rozhoduje (pozri rozsudky z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 67, ako aj z 22. novembra 2007, Sniace/Komisia, C-260/05 P, EU:C:2007:700, bod 77). Pri hodnotení dôkazov postupuje nezávisle a toto hodnotenie nie je predmetom preskúmania Súdnym dvorom v konaní o odvolaní s výnimkou prípadu skreslenia dôkazných prostriedkov predložených Všeobecnému súdu alebo prípadu, keď vecná nesprávnosť zistení Všeobecného súdu vyplýva z listín nachádzajúcich v spise (pozri najmä rozsudok zo 7. októbra 2004, Mag Instrument/ÚHVT, C-136/02 P, EU:C:2004:592, bod 76).

118 Ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora, aj keď návrh na výsluch svedkov uvedený v žalobe presne označuje skutočnosti, s ohľadom na ktoré má byť vypočutý svedok alebo svedkovia, a dôvody odôvodňujúce ich výsluch, prináleží Všeobecnému súdu posúdiť dôležitosť návrhu vo vzťahu k predmetu konania a potrebe vykonať výsluch označených svedkov (rozsudok zo 17. decembra 1998, Baustahlgewebe/Komisia, C-185/95 P, EU:C:1998:608, bod 70; uznesenie z 15. septembra 2005, Marlines/Komisia, C-112/04 P, neuverejnené, EU:C:2005:554, bod 38, a rozsudok z 22. novembra 2007, Sniace/Komisia, C-260/05 P, EU:C:2007:700, bod 78).

119 Všeobecný súd preto v rámci výkonu svojho nezávislého posúdenia skutkového stavu mohol v bode 201 napadnutého rozsudku oprávnene dospieť k záveru, že svedecké výpovede požadované odvolateľkou nemohli zmeniť konštatovanie nachádzajúce sa v bode 129 napadnutého rozsudku, že

výmeny dotknutých citlivých obchodných informácií uskutočnené v Taliansku v rámci Euroitalia predstavujú porušenie článku 101 ZFEÚ a že preto nebolo nevyhnutné prijať návrhy na vykonanie dokazovania požadované odvolateľkou.

120 V dôsledku toho treba siedmy odvolací dôvod zamietnuť ako neprípustný.

121 Keďže ani jednému z odvolacích dôvodov, ktoré vzniesla odvolateľka, nebolo vyhovené, je namieste zamietnuť odvolanie v celom rozsahu.

O trovách

122 Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne aj o trovách konania.

123 Podľa článku 138 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe jeho článku 184 ods. 1 účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla uložiť odvolateľke povinnosť nahradiť trovy konania a tá nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania týkajúce sa tohto odvolania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Odvolanie sa zamieta.**

2. **Mamoli Robinetteria SpA je povinná nahradiť trovy konania.**

Podpisy